

Välitilinpäätös, verovinkit ja muita keinoja talouden tueksi

Maatalousyrittäjien talousilta, Huittinen

Marraskuu 2021

Eero Vanhakartano

Toimimme Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa

ProAgria Länsi-Suomi

- Länsi-Suomen maa- ja kotitalousnaiset
- Asiantuntijapalvelut maatila- ja maaseutuyrityksille
- Tavoittemme on myös tukea maaseudun elinvoimaisuutta ja hyvinvointia osallistumalla maaseudun kehittämishankkeisiin
- Toimipaikkamme: Pori, Turku, Eura, Huittinen, Kankaanpää, Loimaa, Salo, Somero

www.proagria.fi/lansi

www.maajakotitalousnaiset.fi/lansi

Tilinpäätös

- Yrityksen tilikautta koskeva kirjanpidon osa, joka koostuu tuloslaskelmasta, taseesta ja liitetiedoista
- Elinkeinonharjoittajamaatilan ja maatalousyhtymän tuloslaskelma ja tase eivät ole vertailukelpoisia osakeyhtiömuotoiseen toimintaan
  - Maatalouden tuloslaskelmassa ei oteta kantaa varaston muutokseen, koska inventaariota ei tarvitse tehdä
  - Tase muodostuu menojäännösarvoista ja osin laskennallisista arvoista
- Maatilalta ei vaadita vakiomuotoista tilinpäätöstä
  - Maatilan tilinpäätös on käytännössä maksuperusteisten muistiinpanojen perusteella laadittu veroilmoitus (2-lomake)
- Maatilan tilikausi on aina kalenterivuosi

Välitilinpäätös

- Kesken tilikautta kirjanpidosta ajettava väliajo tai välitilinpäätös
- Voidaan tehdä analyysiä kesken tilikauden, pysyttiinkö ennusteessa, pitääkö ennustetta loppuvuodelle korjata?
- Maatalouden välitilinpäätöksen tavoitteena syksyllä on tyypillisesti verotuksen optimointi
  - Lopullisen tilinpäätöksen ja verovaikutusten hahmottelu
- Verotuksen suunnittelu vuositasonalla
  - Verotettavan maataloustulon tavoitetason määrittäminen
  - Nettovarallisuuden tavoitetason määrittäminen
  - Investointien suunnittelu
  - Velkojen noston/lyhennysten suunnittelu
  - Poistot ja/vs tasausvaraus
  - Metsätalouden myyntien ajoitus

Miksi välitilinpäätös ?

- Tärkeä vaihe maatalan verosuunnittelussa
  - Kassaperusteinen kirjanpito antaa liikkumavaraa vuodenvaihteen verosuunnitteluun, joka saadaan aikaan vain tekemällä välitilinpäätös
- Jos kirjanpito on ajan tasalla, välitilinpäätös on nopeaa tehdä
- Tuo suunnitelmallisuutta verotukseen, saatu hyöty voi olla merkittävä
- Tarkka tulosenuste loppuvuodelle sekä arvio kuluvan vuoden tuloverojen määrästä sekä arvonnlisäverosta
- Auttaa seuraavan vuoden kassavirtaennusteen laatimisessa

Välitilinpäätös käytännössä

- Tulojen ja menojen arviointi tilikauden loppuun
- Myyntien ja ostojen ajoitusten suunnittelu
  - Kassaperusteisessa kirjanpidossa kulu muodostuu maksupäivälle
- Nettovarallisuuden vaikuttaminen
  - Ylimääräiset lainojen lyhennykset tai esim. kalustoinvestoinnit
- Poistojen suunnittelu
- MYEL-maksujen vähennystapa
- Eri vaihtoehtojen puntarointi ja niiden vaikutus maatalouden tulokseen ja verotukseen

Välitilinpäätös käytännössä

- Kirjaa tulo- ja menotositteet ajan tasalle
- Arvioi lopputilikautena muodostuva liikevaihto
  - Viljatililykset, eläin- ja maitotililykset
  - Tuet (vipupalvelusta määrät ja maksuajankohdat)
  - Muut liiketoiminnan tuotot
- Arvioi lopputilikauden menot
  - Sähkö, vesi, vakuutukset, tuotantopanokset, kiinteistövero...
- Arvioi investoinnit lopputilikaudelle
- Tämän jälkeen välitilinpäätös ja suunnittelu

Esimerkki

- 15.11.2021

Kasvinviljelyn tulot	95.000 €
Tuotantotuet	35.000 € (+40.000 €)
Menot	65.000 € (+10.000 €)
Rakennusten menojäännös	120.000 €
Koneiden menojäännös	140.000 €
Maatalouden velkaa tilalla	300.000 €
Korot	6.000 €

Lisävähennykset (auto, päivärahat, työhuone ym) 7.195 €

3 Edellä mainittuihin menoihin käytetty tasausvaraus

6 Selvitys maatalouden kalustoon kuuluvista ajoneuvoista ja niiden käytöstä

1 Ajoneuvon käyttötiedot perustuvat	2 Verovuoden kokonaiskilometrimäärä	3 Kokonaismenot		4 Yksityistalouden osuus ¹⁾		5 Metsätalouden osuus ¹⁾	
		euroa	snt	euroa	snt	euroa	snt
☐ ajopäiväkirjaan							
☐ muuhun selvitykseen							

¹⁾ Siirrä sivulle 1 osan A (Maatalouden tulot) kohtaan 12 (Tulotus yksityiskäytöstä, jos yksityiskäytön menot on vähennetty muistintalouksissa).

7 Selvitys yksityistalouteen kuuluvan auton käytöstä maataloudessa

1 Auton käyttötiedot perustuvat	2 Kokonaiskilometrimäärä		4 Enimmäismäärä yhteensä ²⁾		5 Muistintalouksissa vähennetty		6 Lisävähennys ²⁾	
	euroa	snt	euroa	snt	euroa	snt	euroa	snt
☒ ajopäiväkirjaan	50000.00							
☐ muuhun selvitykseen	15000.00		6450	00			6450	00

8 Selvitys lisäntyneistä elantokustannuksista, jotka ovat aiheutuneet tilapäisestä työmatkasta

1 Matkan laatu	2 Matka-päivien määrä	3 Enimmäismäärä/matkapäivä ³⁾		4 Enimmäismäärä yhteensä ³⁾		5 Muistintalouksissa vähennetty		6 Lisävähennys ³⁾	
		euroa	snt	euroa	snt	euroa	snt	euroa	snt
Yli 10 h	5.00	42	00	210	00			210	00
Yli 6 h	5.00	19	00	95	00			95	00
Ulkomaan-matka									
Yhteensä				305	00			305	00

VEROILMOITUS 1.2016 OSAN 6

²⁾ Katso Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2018.

³⁾ Lisävähennyksen määrä on enimmäismäärä vähennettynä muistintalouksissa vähennetyillä määrillä.

Eero Vanhakartano, ProAgria Länsi-Suomi ry

Esimerkki jatkuu

Myyntitulot 95.000 €

Tuotantotuet 75.000 €

Menot 75.000 €

Tulos 81.805 €

- Ei poistoja eikä tasausvarausta

B Maatalouden menot	Muistinpanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat				
2 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa)			55000	00
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2018				
4 Vuoden 2018 poistona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2016–2018)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)				
6 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)				
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %			20000	00
8 Poistot			0	00
9 Verovuodelta tehty tasausvaraus				
10 Korkomenot			6000	00
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)			7195	00
Menot yhteensä			88195	00
Maatalouden tulos			81805	00
Maatalouden tappio			0	00

30022

Esimerkki jatkuu

Tilalla marraskuussa harkinnassa:

- Konehankinta 20.000 €
- Lannoitteiden osto 15.000 €
- Viljan myynti 20.000 €

Esimerkki jatkuu

Tulot	95.000 €
+ viljan myynti	20.000 €
Tuotantotuet	75.000 €
Menot	75.000 €
- lannoitteet	15.000 €

- Vaikutus tulokseen + 5.000 €

- Täydet poistot 47.000 €

- Tulos 39.805 €
  - Ei tasausvarausta

B Maatalouden menot	Muistiinpanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat.....				
2 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa)			70000	00
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2018				
4 Vuoden 2018 poistona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2016–2018)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)				
6 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)			20000	00
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %			47000	00
8 Poistot				
9 Verovuodelta tehty tasausvaraus			6000	00
10 Korkomenot			7195	00
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)				
Menot yhteensä			150195	00
300022 Maatalouden tulos			39805	00
Maatalouden tappio			0	00

1 Vastaus tuloja vähentämättä alkamistulosta

Esimerkki jatkuu

Tulot	95.000 €
+ viljan myynti	20.000 €
Tuotantotuet	75.000 €
Menot	75.000 €
- lannoitteet	15.000 €
Konehankinta	20.000 €
• Täydet poistot	52.000 €
• Tulos	34.805 €
• Ei tasausvarausta	

B Maatalouden menot	Muistiinpanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat.....				
2 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa)			70000	00
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2018				
4 Vuoden 2018 poistona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2016–2018)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)				
6 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)				
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %			20000	00
8 Poistot			52000	00
9 Verovuodelta tehty tasausvaraus				
10 Korkomenot			6000	00
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)			7195	00
Menot yhteensä			155195	00
30022 Maatalouden tulos			34805	00
Maatalouden tappio			0	00

Esimerkki jatkuu

Tasausvarauksen käyttö

- 40% (maatalouden puhdas tulos + korot)
- Maksimi 13.500 €

Täydet poistot 52.000 €

Tasausvaraus 13.500 €

Tulos 21.305 €

Tulos ajettu minimiin
maksimipoistoilla ja tasausvarauksella

➤ Hyvä näin?

B Maatalouden menot	Muistilpanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat.....				
2 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa)			70000	00
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2018				
4 Vuoden 2018 poistona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2016–2018)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)				
6 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)			20000	00
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %			52000	00
8 Poistot			13500	00
9 Verovuodelta tehty tasausvaraus			6000	00
10 Korkomenot			7195	00
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)			168695	00
Menot yhteensä				
Maatalouden tulos			21305	00
Maatalouden tappio			0	00

300022

Esimerkki jatkuu

Poistopohjan ja velkojen suhde

- Poistojen käytön harkinta
- Poistoja enintään velkojen lyhennysten verran
  - Nettovarallisuuden säilyttäminen / vahvistaminen
  - Maksimipoistot keventävät lyhyellä tähtämellä verotusta mutta pidemmällä tähtämellä verosuunnittelu vaikeutuu ja paine verotuksen kiristymiseen kasvaa
- Rakennuspoistot aina ennen konepoistoja
  - Vaikutus kiinteistöveroon

Esimerkki jatkuu

Poistojen sopeutus

Rakennukset 10% 12.000 €

Koneet 11% 17.600 €

Poistot yht. 29.600 €

Tulos 43.705 €

• Tasausvaraus 13.500 €

B Maatalouden menot	Muistinpainot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat.....				
2 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa)			70000	00
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2018				
4 Vuoden 2018 poistona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2016–2018)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)				
6 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)				
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %			20000	00
8 Poistot			29600	00
9 Verovuodelta tehty tasausvaraus			13500	00
10 Korkomenot			6000	00
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)			7195	00
Menot yhteensä			146295	00
30022 Maatalouden tulos			43705	00
Maatalouden tappio			0	00

Maatalouden tulos / tappio

- Maatalouden tuloksesta vähennetään aikaisempien vuosien tappiot sekä automaattisesti verottajan tekemä 5% yrittäjävähennys
  - Verotettava maatalouden yritystulo
- Verotettavan tulon jako puolisoiden kesken
  - Yritystulo jaetaan pääoma- ja ansiotulo-osuuksiin
  - Pääomatulo-osuus määräytyy maatalouden nettovarallisuuden mukaan, ansiotulo jaetaan puolisoille työpanosten suhteessa
- Maatalouden nettovarallisuus
  - Maatalouden varat – maatalouden velat = **NETTOVARALLISUUS**
    - Menojäännösarvot, maatalousmaa arvostetaan laskennalliseen verotusarvoon
  - Jos nettovarallisuus on negatiivinen, yritystulo on kokonaan ansiotuloa
  - Positiivinen nettovarallisuus mahdollistaa yritystulon pääomatulo-osuuden
    - 0, 10 tai 20 % nettovarallisuudesta

Esimerkki jatkuu

- Maatilalla negatiivinen nettovarallisuus = **verotettava tulo on ansiotuloa**
  - Työpanos jakautuu tilalla puolisoiden välillä 50 / 50

Eri vaihtoehtojen vaikutus yrittäjäpuolisoiden verotukseen

	alkutilanne ei poistoja ei tasausvaraus	viljan myynti lannoite osto täydet poistot	viljan myynti lannoite osto konehankinta täydet poistot	viljan myynti lannoite osto konehankinta täydet poistot tasausvaraus	viljan myynti lannoite osto konehankinta osa poistot tasausvaraus
Verotettava tulos	77714	37814	33064	20240	41520
Verot yhteensä	20152	4752	3222	1250	6039
Poistot	0	47 000	52 000	52 000	29600
Yksityistalouteen jää	28900	59200	40800	42800	38000
ALV maksettava +/- palautus -	100	-700	-5 500	-5 500	-5 500

Esimerkki jatkuu

- Maatilalla positiivinen nettovarallisuus 153.600 €
  - Verotettava tulos 41.520 € vs 70.000 €
  - Varallisuuden jako tilalla puolisoitten kesken 50/50
  - Työpanos maataloudessa 50/50

nettovarallisuus 153600 e	0 % pääomatulo	10 % pääomatulo	20 % pääomatulo
Verotettava tulos	41520	41520	41520
Verot yhteensä 50/50	6039	6547	10467
Verot 100	11230	9404	9910
Verotettava tulos	70000	70000	70000
Verot yhteensä	16818	14968	14484
Verot 100	24617	21957	19512

Verovinkit

- Tulojen ja menojen ajoitus -> pyri tasaiseen tuloskehitykseen
- Konehankintojen ajoituksen ja rahoituksen suunnittelu
- Ylimääräiset velkojen lyhennykset loppuvuodesta -> nettovarallisuusvaikutus
- Palkanmaksu lapsille
- Tasausvaraukset, purku kannattaa tehdä rakennuksiin ensisijaisesti
- Poistojen suunnittelu, maksimipoistot harvoin tarkoituksenmukaiset
- Tulonjako puolisolle, MYEL-maksujen vähennys voidaan tehdä myös esitäytetyllä veroilmoituksella

Maatilan tilinpäätöksestä tulosanalyysiin...

Maatilan kirjanpito ei ole vain verotusta varten, laadukas taloushallinto on yrityksen talousjohtamisen tärkeä lähtökohta

- Maatilan kassaperusteinen kirjanpito ja sen pohjalta tehty veroilmoitus eivät yksin tuota riittävää informaatiota yrityksen taloudesta yrittäjälle ja sidosryhmille
- **Tulosanalyysissä** maatila saa käyttöönsä oikaistun tuloslaskelman ja keskeiset talouden tunnusluvut, jotka kertovat yrittäjälle:
  - Maatilan kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden
  - Maatilan talouden kehityssuunnan
  - Onnistumiset ja kehittämisen paikat
  - Vertailutiedot muiden saman tuotantosuunnan tilojen tuloksista
- Vertailutiedoista yrittäjä saa kuvan parhaiden tilojen tuloksista, ja näkymän siihen, miten oma yritys sijoittuu verrokkiryhmään nähden
- Mitä mittaan, sitä voin parantaa – tulosanalyysin avulla yrittäjä voi yhdessä asiantuntijan kanssa suunnitella konkreettiset keinot maatilan talouden kehittämiseksi

... ja tulosanalyysistä ennusteeseen

- Laadukkaaseen talouden johtamiseen kuuluvat toteutuneiden tietojen analysoinnin lisäksi budjetointi ja ennusteen laadinta
- Ajattelutavan muutos – [Hankelaskelmista jatkuvaan talouden analysointiin ja säännöllisesti päivitettävään ennusteeseen](#)
- Tulosanalyysi toimii pohjana lyhyen ja pitkän aikavälin ennusteille, jotka kertovat yrittäjälle ja sidosryhmille:
  - Kassavirtojen, kannattavuuden ja vakavaraisuuden kehittymisen ennustetilikausina
  - Mahdollisten tuotannonmuutosten tai investointien ja niiden rahoituksen vaikutukset maatalon talouteen
- Tarvittaessa ennustetta voidaan tarkentaa ketterästi tilikauden aikana, kun tilipalvelut on keskitetty ProAgriaan
- Seuraavan tulosanalyysin yhteydessä huomiot, toteutuiko ennuste? Jos ei, miksi?

ProAgrian talouden ja johtamisen palvelut

Konsultatiivisuus korostuu neuvonnassa, palvelu räätälöidään asiakkaan tarpeeseen sopivaksi

- Kattavat tilitoimistopalvelut
  - Myös sähköinen taloushallinto
  - Tulosanalyysi ja ennuste
- Liiketoiminnan suunnittelu ja talouslaskelmat
  - Maksuvalmiuslaskelmat
  - Investointi- ja rahoitussuunnittelu, skenaariolaskelmat
- Maatilojen omistajavaihdokset ja yritysjärjestelyt
  - Sukupolvenvaihdos
  - Yhtiöittäminen toimintamuodon muutoksena tai yhtiön perustaminen
- Strategisen johtamisen palvelut
- Yhteys tuotantoneuvontaan ja laajan asiantuntijaverkoston tuki

Kiitos kuulijoille !

Eero Vanhakartano

0400 707 167

eero.vanhakartano@proagria.fi

